

**MESLEK İLE İLGI
DEĞER. YETENEK
İLİSKİSİ**

PSK. DAN. YASEMİN SONGUR

MESLEK SEÇİMİ VE ÖNEMİ

Meslek seçimi; kişinin var olan meslekler içinden, yapabileceğine inandığı, kendisine maddi ve manevi kazanç sağlayacağını düşündüğü mesleğe yönelmesidir.

“Meslek seçiminin ne kadar önemli bir karar olduğunun farkında mıyız?”

Doğru meslek seçimi için kişinin öncelikle kendini tanıması, meslekler hakkında bilgi edinmesi ve kendi özellikleriyle mesleklerin gerektirdiği özellikler arasındaki ilişkiyi kavraması önemli ve gereklidir. Kendini tanıma; bireyin kişilik özellikleri, ilgileri, yetenekleri, değerleri ve sağlık durumu konusunda kendini bilme durumudur. Farkındalık olarak da niteleyebileceğimiz bu durum başka bir deyişle kişinin; Ben nasıl biriyim? Karakterim nasıl? Davranış ve alışkanlıklarım nelerdir? Neleri yapmaktan hoşlanırım? Gibi sorulara verdiği cevaplardır.

YETENEK

**KİŞİLİK
ÖZELLİKLERİ**

İLGİ

DEĞER

YETENEK

Yetenek öğrenme gücü belli bir eğitimden yararlanabilme gücüdür. Doğuştan getirilen özelliklerin eğitim ve çevre etkisiyle geliştirilmiş kısmını ifade eder.

Yapılan işlerin karmaşıklık düzeyi arttıkça gerektirdiği yetenek düzeyi de artar.

Bir kimsenin bir alandaki yeteneğini yani öğrenme gücünü tanımalarının en kolay yolu o güne kadar o alanda yaptığı çalışmalarda elde ettiği başarıya bakmasıdır

SÖZEL- DİLSEL ZEKÂ

Akademik başarıyla ilgil olan genel zekanın temel unsurudur..Okuma, yazma, dinleme, konuşmadaki kelimeleri etkili kullanma yeteneğidir.

Gazeteci, şair, psikolog, öğretmen, yazar vb.

MATEMATİKSEL ZEKÂ

Genel zekanın temel unsurlarından biridir.Hesaplama becerisi, mantıksal nedensellik ilişkisi kurma, karmaşık problemleri çözme becerilerini kapsar.

Mühendisler, felsefeciler, mantık bilimciler, matematik öğretmeni

KİŞİLERARASI ZEKÂ

Bireyin diğer insanları anlamasını ve onlarla başarılı ilişkiler kurabilmesini sağlar.Bireysel farklılıkları görebilme, kendini ve diğerlerini motive etme gibi özellikleri vardır.

Satış danışmanı, yönetici, psikolojik danışman, öğretmenlik, halkla ilişkiler.

DOĞA ZEKASI

Bitkiler, hayvanlar ve jeolojik doğal varlıklara empati duymak, onlara duyarlı davranmak ve onları anlamak gibi özellikler doğa zekası gelişmiş bireylerin özellikleridir.

Çiftçiler, ziraatçiler, veteriner hekimler, doğa bilimciler.

İÇSEL ZEKÂ

İnsanın kendini bilmesini, anlamasını sağlar.İnsanın kendini takdir etmesi, amaç belirlemesi, kendini ayarlaması, duygusal ve bireysel öz yönetimi sağlaması gibi hayati fonksiyonları vardır.Kariyer gelişiminde önemli olan faktörleri hayata geçirmesi açısından bu zeka türü çok önemlidir.

Yazarlık, danışmanlık, öğretmenlik.

UZAMSAL ZEKÂ

Dünyayı doğru algılamayı gerektiren; cisimlerin uzaydaki biçimlerini algılama, cisimleri iki veya üç boyutlu olarak görebilme, geometrik şekilleri farklı açılardan anlama gibi yetileri kapsar.

iç mimar, görsel tasarım, grafik tasarımı, harita mühendsiliği, araba tamirciliği

KİNESTETİK-BEDENSEL ZEKÂ

Bu zeka türü bedensel etkinliklerde başarılı olmayı sağlar.görsel becerileri ve dikkat, kontrol, çeviklik gibi özellikleri kapsayan zeka türüdür.

Oyunculuk, yönetmenlik, dansçılık, beyin cerrahlığı vb.

YETENEK ALANLARI

MÜZİKSEL ZEKÂ

Sesin ritim tınısına ayrıca sesin duygusal boyutuna duyarlı olmayı gerektiren becerileri kapsar.

Vokalist, bestekar vb.

İLGİ

Bireyin bir faaliyetten hoşlanma ve doyum sağlama, faaliyeti sevip sevmeme derecesidir.

Meslek seçiminde yeteneklerimiz kadar ilgilerimiz de önemlidir.

Sevdiğimiz bir işi yaparken daha başarılı oluruz.

İLGİLER

İŞ
AYRINTILARI

MEKANİK

ZİRAAT

EDEBİYAT

SOSYAL
BİLİMLER

FEN
BİLİMLERİ

TİCARET

İKNA

SANAT

MÜZİK

YABANCI
DİL

SOSYAL
YARDIM

MESLEK DEĞERİ

Bir mesleği birey için değerli kılan özelliklere meslek değeri denir.

Meslek değerleri; bir mesleğe girme sonucunda o mesleğin getirilerinden elde edilen doyumdur.

Meslekler ihtiyaçlarımıza yanıt verdiği düzeyde değerlidir. Bu nedenle herkes değerlerine ve ihtiyaçlarına uygun mesleğe yönelmelidir.

**EKONOMİK KAZANÇ
TOPLUMSAL SAYGINLIK
MESLEKTE İLERLEME
GÜÇ VE OTORİTE
BAĞIMSIZLIK
YETENEKLERİ KULLANMA
REKABET
İKNA
DEĞİŞİKLİK**

MESLEK DEĞERLERİ

**YARATICILIK
YENİLİK
SOSYAL GÜVENCE
GÜVENLİK
DÜZENLİLİK
RİSK ALMA
ÖZEL YAŞAM
ÖZ DEĞERLERLE UYUŞUM
İŞBİRLİĞİ**

KİŞİLİK

Kişilik bir kişinin süreklilik sergileyen düşünme, hissetme, davranma ve insanlarla iletişim ve ilişki kurma özelliklerinin genel bir örüntüsüdür.

Kişilik, doğuştan getirilen bazı eğilimleri de kapsamakla beraber ağırlıklı olarak bebeklikten itibaren kişinin çevresindeki insanlarla kurduğu etkileşimler ve bu etkileşimler sonucu yaşadıkları ile şekillenir.

DUYGUSAL

MANTIKLI

ÇEKİNGEN

HIRSLI

UYUMLU

SEVECEN

GİRİŞİMCİ

KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ

DIŞADÖNÜK

SOĞUKKANLI

YARDIMSEVER

YARATICI

KARARLI

SOĞUKKANLI

TUTARSIZ

CÖMERT

GELENEKSEL

Belirgin Özellikleri: Dikkatli, titiz, itaatkar, tutarlı, esnek olmayan, düzenli, sabırlı, vicdanlı, özdenetimli, hayal gücünden yoksun, dengeli

Tipik Meslekler: Banka veznedarı, kütüphaneci, daktilograf, postacı, muhasebeci, kitapçı, finans elemanı

GİRİŞİMCİ

Belirgin Özellikleri: Dışa dönük, enerjik, kendine güvenli, atılgan, fevri, ikna yeteneği yüksek, sabırsız, meraklı, maceracı, iyimser, sosyal, konuşkan

Tipik Meslekler: Satıcı, pazarlamacı, komisyoncu, menejer, politikacı, avukat

ARAŞTIRMACI

Belirgin Özellikler: Entelektüel, analitik düşünce yapısına sahip, rasyonel, eleştirel, titiz, sabırlı, yöntemci, bağımsız, popüler olmaktan hoşlanmayan

Tipik Meslekler: Biyolog, genetikçi, matematikçi, kimyager, fizikçi, astronot, antropolog, tıp teknisyeni

SANATÇI

Belirgin Özellikler: Heyecan ve coşkuları dengesiz, hayalci, fevri, karmaşık, sezgileri güçlü, bağımsız, duygusal, uyumlu olmayan, duyarlı ve etkileyici

Tipik Meslekler: Yazar, ressam, aktör, tiyatro sanatçısı, müzisyen, kompozitör, dekoratör ve mimar

SOSYAL

Belirgin Özellikler: Yardımsever, sorumluluk sahibi, sosyal işbirliğine yatkın, empatik, arkadaş canlısı, içten, sabırlı, nazik, anlayışlı

Tipik Meslekler: Sosyal hizmet uzmanı, rehabilitasyon danışmanı, psikolog, psikolojik danışman, halkla ilişkiler uzmanı, üniversite öğretim üyesi, öğretmen

GERÇEKÇİ

Belirgin Özellikler: Sabırlı ve hoşgörülü, pratik, maddeci, erkeksi, antisosyal, uyumlu, içten, doğal, sabırlı, iç görüleri ve başarıma güdüleri fazla

Tipik Meslekler: Otomobil tamircisi-her çeşit araç teknisyeni, elektrikçi, mühendis, ziraat ile ilgili meslekler, beden eğitimi öğretmeni

KİŞİLİK TIPLERİ

MESLEK SEÇERKEN

01.

KENDİNİ TANI

- YETENEK
- İLGI
- MESLEK DEĞERİ
- KİŞİLİK

02.

MESLEKLERİ TANI

- EĞİTİM SÜRECİ
- MAAŞ DÜZEYİ
- İŞ BULMA SÜRESİ
- OLANAKLARI
- AVANTAJLARI
- DEZAVANTAJLARI

03.

EŞLEŞTİR

MESLEK SEÇİMİ BİREYİN ÖZELLİKLERİYLE MESLEĞİN ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ UYUMUN BİR SONUCUDUR. BİREY KENDİNE UYGUN MESLEĞE YÖNELTİLİRSE MUTLU VE ÜRETKEN OLARAK YAŞAR.

KENDİNİ VE MESLEKLERİ TANIMAK İÇİN NELER YAPMALI?

Kendini tanımak isteyen kişinin yapacağı ilk şey değişik ortamlarda neler yaşadığını, çeşitli durumlar ve olaylar karşısında neler hissettiğini, neleri yapmaktan hoşlandığını, hangi alanlarda başarılı olduğunu sık sık gözden geçirmek ve bu yaşantılarının adını koymaktır.

Meslekleri tanıma sürecinde yalnızca çeşitli kaynaklardan seçilmesi düşünülen meslek hakkında bilgi edinme ile yetinilmemelidir. O meslekte çalışanlar ile görüşülmeli, mümkünse iş yerlerine giderek gözlem yapılmalıdır.

Meslekler ve çalışma yaşamı hakkında bilgi verici kaynaklara ulaşmaya, onları dikkatle izleyip değerlendirmeye çalışmalıdır. Bu araştırmayı çok yönlü olarak yapmalı, birkaç kaynağa takılıp kalmamalı, başkalarından duyduklarının doğruluğunu resmi kaynaklara başvurarak sınamalıdır.

İŞKUR MESLEKLER SÖZLÜĞÜ

[İŞKUR e-şube](#)

Yukarıdaki bağlantıdan bilgi sahibi olmak istediğiniz meslek adını aratarak;

- Mesleki görevlere
- Mesleğin gerektirdiği genel özelliklere
- Çalışma ortamı ve koşullarına
- Meslek eğitime
- Çalışma alanları ve iş bulma olanaklarına
- Eğitim süresince ve eğitim sonrasında kazanç durumuna
- Meslekte ilerleme imkanına yönelik bilgilere ulaşabilirsiniz.

TESEKKÜRLER

KAYNAKÇA

Kuzgun, Y. (2006) Meslek Rehberliđi ve Danışmanlığına Giriş.İstanbul.Nobel
Yayın Dağıtım.
Dosyalar-Malatya Anadolu Lisesi(meb.k12.tr)